

Proġett massiv ta' rinnovament fil-kumpless tat-Teatru Astra

■ Matthew Zammit

Fil-bidu tas-sena 2019, hekk kif it-Teatru Astra kien għadu kemm iċċelebra l-ħamsin anniversarju mill-ftuħ tiegħi, il-Kumitat Generali ġdid tas-Socjetà Filarmonika La Stella fehem u ħass il-ħtiega li kien wasal iż-żmien li jsir masterplan u rinnovament tal-kumpless tat-Teatru Astra. Il-Każin tal-Banda La Stella hu mgħammar b'diversi swali, kmamar u spazji, li setgħu jigu utilizzati aħjar. L-ġhan ta' dan il-masterplan kellu jkun li kull sala tkun taqdi funzjonijiet differenti partikulari li huma meħtiega fix-xhur ta' attivitā ta' matul is-sena u li dejjem aktar jiffacilitaw il-ħidma ta' dawk li jiffrekwentaw il-Każin. Wara īnfra diskussjonijiet fil-laqqhat tal-Kumitat, b'konsultazzjoni mal-operatur tal-bar tal-Każin tal-Banda La Stella u diversi sottokumitati, gie deċiż u mfassal pjan.

Dressing Rooms ġodda

L-ewwel proġett li l-Kumitat imbarka bih kien il-proġett ta' dressing rooms ġodda. Kienet ilha tinhass il-ħtiega li jsir investiment fi dressing rooms adegwati, issa li t-Teatru Astra kien qed jiġi produzzjonijiet ta' livell ferm għoli u jilqa' fih diversi entitajiet artistici. Id-dressing rooms tat-Teatru Astra kienu jinsabu f'parti qadima fuq in-naħha ta' wara tal-palk. Dan l-ispazju kien maqsum fuq żewġ sulari, imma kellu żvantaġġ li ma kienx daqshekk qrib tal-palk. Fid-dawl ta' dan gie deċiż li spazju fuq in-naħha tal-lemin tal-palk tat-Teatru Astra li kien utilizziat bħala store area tax-xenarju tal-palk jinbidel fi dressing rooms ġodda.

L-ispazju, li hu maqsum f'żewġ sulari, gie ddisinjat mill-ġdid mill-Perit Andrew Borg biex jinkludi tmien dressing rooms ġodda u faċilitajiet anċillari għal artisti jew atturi individwali, kull waħda bil-kamra tal-banju u żona komunal li tinkludi faċilitajiet għall-kor u l-atturi, kif ukoll kamra għall-ħjata tal-kostumi. Dan twettaq bi professjonalità kbira mill-kuntrattur is-Sur Johnny Micallef. Dan l-ispazju li għadu kif gie rinnovat ser ikun mgħammar ukoll b'CCTV cameras, sistema ta' fire alarm, monitors u PA System sabiex l-artisti jsegwu l-prestazzjoni li tkun qed issir fuq il-palk. Ix-xogħol tal-ewwel faži gie konkluż lejn nofs is-sena 2020. Il-pjan hu li matul l-2022 titkompli t-tieni faži ta' dan il-proġett li tinkludi l-installazzjoni tal-ġħamara. Dan il-proġett gie parżjalment iffinanzjat minn fond tal-Kunsill Malti tal-Arti.

Każin aktar aċċessibbli

Żgur mhux forsi li l-iżvantaġġ ewljeni tal-kumpless tat-Teatru Astra, li hu mifrax fuq erba' sulari ta' bini, kien in-nuqqas ta' aċċessibbiltà. Dan l-iżvantaġġ ser ikun qed jiġi indirizzat, grazzi wkoll għal fondi mill-

Unjoni Ewropea permezz tal-programm immixxi mill-Gozo Action Group taħt il-miżura 3 tal-*Leader Programme Gozitan Attractions and Innovative Events for all Seasons*. Is-Socjetà ser tkun qed tinvesti f'żewġ liftijiet. L-ewwel lift ser ikun qed isir fil-kamra fejn preżentement kien hemm il-banka tal-lottu u ser ikun qed jelimina l-inkonvenjent tat-tarag fil-faċċata tat-Teatru Astra għal persuni b'diżabbiltà. It-tieni lift, li ser ikun jesa' 13-il persuna, ser ikun qed jgħaqqa l-erba' sulari tat-Teatru Astra flimkien. L-ewwel waqfa ser tkun qed titlaq minn fejn preżentement kien hemm l-uffiċċu tat-tombla fil-foyer, it-tieni waqfa ser tkun qed isservi sabiex wieħed jasal fl-ewwel sular ta' palketti tat-Teatru Astra, it-tielet waqfa ser tkun qed isservi s-Sala l-ġdida tal-Banda Prof. Joseph Vella u s-Sala Mro Giuseppe Giardini Vella, u l-ahħar waqfa ser tkun qed isservi l-iskola ta' tagħlim ta' mužika, it-tieni sular ta' palketti u l-gallarija tat-Teatru Astra. L-installazzjoni ta' żewġ liftijiet mistennija ssir lejn l-ahħar ta' Lulju 2021.

Sala ġdida għall-Banda Ċittadina La Stella

Minn dejjem kienet tinhass il-ħtiega li l-Banda Ċittadina La Stella jkollha spazju esklussiv u adegwat li jkun mgħammar bil-faċilitajiet meħtieġa fejn tkun tista' titħarręg u anki tirrekordja. Is-Sala Giuseppe Giardini Vella għal snin twal serviet bħala l-post ewljeni fejn il-Banda La Stella titħarręg. Madankollu l-post ma kienx l-aktar wieħed adegwat minħabba diversi raġunijiet, fosthom l-akustika tal-post u anki minħabba l-fatt li s-sala kienet taqdi funzjonijiet oħra, inkluz riċevimenti tal-festa jew produzzjonijiet, laqqhat ġenerali, u aktar. Għalhekk il-Kumitat Ċentrali identifika spazju maġenb is-Sala Mro Giuseppe Giardini Vella li kien għadu mhux žviluppat, bil-ħsieb li tinbena sala ġdida għall-Banda La Stella. Wara li l-permess ta' žvilupp gie approvat mill-Awtorită tal-Ippjanar, ix-xogħol fuq is-sala l-ġdida

beda lejn l-aħħar ta' Ottubru 2020. Ix-xogħol fuq l-ewwel faži kien jinkludi l-kostruzzjoni fuq pjanti tal-Perit Salvu Micallef u l-installazzjoni tas-saqaf tat-tip light weight li saret mis-Sur Donald Micallef u kif ukoll sar xogħol ta' kisi minn barra u minn ġwwa tas-sala. Din is-sala ser tkun qed tfakkar ukoll il-memorja tas-Surmast Joseph Vella u ser tkun imsemmija għaliex. Sar ukoll restawr fuq sett ta' tliet lockers antiki tal-bandisti. Ix-xogħol sar b'mod volontarju minn wieħed mis-soċċi tas-Soċjetà La Stella, is-Sur Twanny Mizzi. Il-faži li jmiss, li tinkludi l-finishing, ser tkun qed issir fuq disinn tal-Perit Andrew Borg. L-għan ewljeni ta' din is-sala l-ġidha ser ikun li jkun fiha akustika ta' livell gholi u li l-post jintuża wkoll għar-rikording kemm mill-Banda La Stella u kemm minn entitajiet oħra li jkunu jixtiequ jagħmlu użu minn dan il-post. Parti sostanzjali mill-finanzjament tal-ewwel faži ta' din is-sala sar mill-iskema ta' fondi b'rīżq l-organizzjonijiet volontarji magħrufa bħala *Voluntary Organisation Project Scheme*.

Bidu ta' rinnovament tas-Sala

Giuseppe Giardini Vella

Kif digħi ġie spjegat, issa li l-Banda La Stella ser ikollha l-post esklussiv tagħha, is-Sala Giuseppe Giardini Vella tista' tibda taqdi funzionijiet oħra. Il-pjan tas-Soċjetà Filarmonika La Stella hu li din is-sala tkun sala multi-purpose fejn tkun tista' tīgi utilizzata aktar għal attivitajiet ta' fundraising bħalma huma t-tombla, high-teas u anki ikliet. Il-viżjoni tal-Kumitat Ĝenerali tmur lil hinn minn hekk. Is-Soċjetà Filarmonika La Stella fixx-hur li ghaddew ibbenifikat minn fondi tal-Ministeru għal Ghawdex sabiex isiru xogħlijiet ta' ristrutturar f'din is-sala biex hekk tkun tista' tospita wkoll is-suq tal-konferenzi. L-ewwel faži ta' dan ir-rinnovament kien jinkludi l-infurzar tas-saqaf tas-sala li hu wkoll tat-tip light weight, l-installazzjoni ta' toilets ġoddha, inkluż toilet għal persuni b'diżabbiltà, kif ukoll bdil tal-aperturi li jinkludu passaġġ ġdid li jgħaqqa din is-sala mas-sala l-ġidha tal-banda, kif ukoll passaġġ ġdid li jgħaqqa din is-sala mal-iskola ta' tagħlim ta' mužika.

Il-proġett tal-foyer tat-Teatru Astra

Għal nofs is-sena 2020, is-Sur Andrew Portelli,

l-operatur tal-bar tat-Teatru Astra, f'konsultazzjoni mal-Kumitat Ĝenerali, inkariga lis-Sur Ruben Formosa ta' *The Workshop, Architectur & Design* bid-disinn ta' rinnovament li jinkludi l-ispażji tal-intrata u l-foyer kollu tat-Teatru Astra. Il-proġett hu mistenni li jaġhti dehra aktar friska lill-Każin tal-Banda La Stella jingħata dehra aktar friska u rikka li issa ha jkun jinkluidi fih kafetterija u ristorant. Il-kunċċett li ser ikun qed jiġi ddisinjat jinkludi aspetti relatati mal-istorja tas-Soċjetà Filarmonika La Stella, b'mod partikulari l-banda u t-teatru.

Fondi Ewropej

B'rabta ma' dan il-proġett, is-Soċjetà Filarmonika La Stella bi shab mal-kuntrattur li ħa b'appalt il-foyer tal-Każin tal-Banda La Stella u l-Kunsill Lokali tal-Belt Victoria, b'suċċess applikaw għal fondi mill-Unjoni Ewropea permezz tal-programm immexxi mill-Gozo Action Group Foundation taħt il-miżura 3 tal-*Leader Programme Gozitan Attractions and Innovative Events for all Seasons*. Is-Sur Michael Formosa, President tas-Soċjetà Filarmonika La Stella, hu l-Project Leader. Permezz ta' dan il-proġett spazji specifiċi fil-Każin ser jiġu rijabilitati sabiex jospitaw inizjattivi kulturali varji. L-ewwel inizjattiva li hi wkoll iffianżjata minn dan il-proġett hi skedata għal Mejju 2022.

Rinnovament tal-intrata tal-Każin tal-Banda La Stella

L-intrata tal-Każin tal-Banda La Stella, li saret fuq disinn tal-artist ċelebri Malti Frank Portelli, hi ddominata minn żewġ turġien kbar ta' forma spirali kif ukoll mis-saqaf forma ta' stilla u koppla tal-ħgieg fin-nofs.

L-ippjanifikar tal-proġett jipprevedi li l-partijiet mill-binja li huma disinn ta' Portelli ma ssir ilhom l-ebda modifikazzjoni strutturali sabiex id-disinn originali jiġi rrispettat. Id-disinjatur ħa ħsieb li jsir xogħol fuq l-istilla li jinkludi wkoll dawl ġdid sabiex din tīgi spjegata aħjar. Ix-xogħol tal-gypsum u l-injam sar mis-Sur John Micallef u x-xogħol tal-pittura sar mis-Sur Joseph Cauchi. Dan ix-xogħol gie fi tmiemu qabel il-Festa ta' San Ĝorġ. Ix-xogħol li jmiss jinkludi profil tal-ħadid fuq in-naħiet ta' barra tat-turġien sabiex wieħed ikun jista' jgawdi aktar l-arkitettura spirali ta' dawn it-turġien.

Il-pavimentar tal-istess intrata kif ukoll tal-foyer, li hu tal-irħam u sar ukoll fuq disinn tal-artist Frank Portelli fis-snin tmenin, ser jiġi salvagwardjat u partijiet minnu li ġarrbu xi ħsarat mas-snин ser jiġi mibdulin. Mill-banda l-oħra l-pavimentar tat-taraġ fil-faċċata tal-Każin ser isir mill-ġdid.

Ristorant u Kafetterija ġidha

Ix-xewqa tal-Kumitat u tal-operatur tal-bar kienet li fin-naħha ta' quddiem fil-faċċata tal-Każin tal-Banda La Stella ssir kafetterija li tagħti fuq it-triq principali tal-Belt Victoria. Id-disinjatur fehem ix-xewqa tal-Kumitat

u, kif wieħed jista' jinnota anki f'dawn il-ġranet tal-Festa, saru modifikazzjonijiet fil-parti ta' quddiem tal-Każin. It-taraġ wieqaf li kien ježisti qabel tneħħha u issa ġie aktar baxx, fejn anki nħoloq pjan żgħir. Fil-ġnub tat-taraġ fejn qabel kienu jeħlu żewġ noticeboards infethu żewġ twieqi, li dik tax-xellug ser tkun qed isservi bħala bar tal-kafetterija.

Il-proġett ser jinkludi spazju sabiex id-dining hall principali tar-ristorant issib postha fejn kien il-bar preċedenti. Id-disinjatur ħaseb ukoll sabiex dan l-ispazju jservi wkoll bħala lounge u l-kunċett tad-disinn ser ikun fiċċi elementi interessanti li jfakkru l-istorja tal-post. Barra minn hekk ir-ristorant ser ikun jinkludi wkoll toilets ġodda skont il-kriterji tal-aċċessibbiltà, kif ukoll għiet installata sistema ta' ventilazzjoni ġidida, sistema ta' CCTV cameras u fire detection.

Dan l-ispazju li qegħdin insemmu kien jinvvoli l-parti l-kbira tax-xogħliji, inkluż ir-rninovament ta' spazju taħt l-art li qatt ma ntuża ghall-ebda skop partikulari qabel. Din il-parti, li anki għiet immodifikata u saħansitra mkabbra, tinsab taħt parti kbira mill-foyer u fiha ser tkun qed tospita l-kċina tar-ristorant u ser isservi wkoll ta' ħolqa bejn il-kafetterija ta' barra u r-ristorant.

F'din il-parti tal-proġett il-problemi ma naqsux. Fuq in-naħa tal-lemin tal-foyer, li jiġi fejn inbniet is-sala l-ġidida tal-banda, kien hemm xi soqfa li ma kinux jinstabu fi stat tajjeb ħafna, fejn fuq parir tal-Perit wieħed minnhom kellu jinbidel kompletament u l-ieħor għie ri-infurzat. Intopp ieħor li nqala' kien marbut mas-sistema tad-drenaġġ li kellha tinbidel kollha tul il-medda tal-foyer minħabba li nstabu xi katusi miksurin waqt xi spezzjonijiet li kienu qed isiru. Dawn iż-żewġ problemi, li issa ssolvew, gew jiswew eluf ta' ewro aktar, imma b'xorti ħażina tefgħu xi ftit lura t-tlestitja tax-xogħol.

Spazji ġodda biex jospitaw wirjet permanenti u temporanji

Dawk li huma midħla sew tal-foyer tat-Teatru Astra ja fu li hu wieħed spazjuż ħafna. Meta ma jkunx hemm xi produzzjonijiet maġġuri fit-teatru, nistgħu ngħidu li dan l-ispazju ma jservi l-ebda funzjoni partikulari. Għalhekk f'diskussionijiet mad-disinjatur tal-proġett ġie deċiż li l-parti ta' wara tal-foyer u l-parti ta' fuq il-lemin jiġi ddisinjati b'tali mod li jilqgħu fihom wirja permanenti, fejn ser jiġi esebiti strumenti tal-banda antiki, uniformijiet, dokumenti, ritratti, kostumi, u l-bqija, kif ukoll spazju ddedikat għal wirjet temporanji. Parti oħra minn dan l-ispazju, li ser tkun parti seperata, ser tkun qed tospita fiha l-mejda tal-isnooker. Parti oħra li tinsab fis-sular intermedju tal-foyer ser tkun iddedikata għall-istorja taċ-ċinema fit-Teatru Astra.

Din il-parti tal-proġett ser tkun iffinanzjata minn fondi tal-Unjoni Ewropea permezz tal-programm immexxi mill-Gozo Action Group taħt il-miżura 3 tal-Leader Programme Gozitan Attractions and Innovative Events for all Seasons.

Taraġ ġdid li jgħaqqad il-foyer mas-sular intermedju

Żvantaġġ estetiku li kellu l-foyer tat-Teatru Astra kien li dan ma kienx simetriku u kien jiftaħ għal parti oħra iż-ġħar fuq il-lemin li permezz ta' taraġ moħbi twasslek fil-livell intermedju li jkompli għall-palketti u l-għalli tat-Teatru Astra. Id-disinn il-ġdid jikkoreġi din l-asimetrija, fejn issa ż-żewġ ħitan fil-ġenb tal-foyer ser ikunu qiegħdin jikkorrispondu ma' xulxin. Id-disinjatur ha ħsieb ukoll li fid-disinn tiegħu joħloq daħla aktar imponenti għat-Teatru Astra. Għalhekk ser ikunu qiegħdin jiġi installati żewġ turġien imponenti, wieħed kull naħha tal-foyer, li mill-foyer iwassluk għas-sular intermedju.

Investiment f'sistema ta' pannelli fotovoltaici

Progett li gie konkluż din is-sena kien l-ewwel faži ta' installazzjoni ta' pannelli fotovoltaici fuq wieħed mill-bjut tal-Każin La Stella. Dan il-proġett huwa intiż biex itejjeb l-effiċjenza u s-sostenibbiltà tal-operat tas-Soċjetà Filarmonika La Stella u t-Teatru Astra. Din hi waħda mill-ħafna inizjattivi li s-Soċjetà Filarmonika La Stella ġadet fl-ahħar snin sabiex itejjeb kemm l-operat u kemm l-infrastruttura tagħha. Huwa biss investiment bil-għaqal li jiżgura li s-Soċjetà Filarmonika La Stella tiggarantixxi teatru u sede denja għal ġenerazzjonijiet futuri. Il-pjan hu li fis-snin li ġejjin is-Soċjetà Filarmonika La Stella tibqa' tinvesti fi proġetti ta' dan it-tip billi jiġu installati pannelli oħra fuq il-ħafna bjut li jagħmlu parti mill-Każin tal-Banda La Stella u t-Teatru Astra.

Restawr u illuminazzjoni gdida tal-faċċata tat-Teatru Astra

L-ahħar proġett li gie varat din is-sena kienu r-restawr u l-illuminazzjoni tal-faċċata. Din hi l-ewwel darba li qed isir intervent b'mod professjonal fuq wirt prezzjuż u uniku tas-Soċjetà Filarmonika La Stella, il-faċċata imponenti li tlestiet fil-bidu tat-tmeninijiet tas-seklu li għaddha fuq disinn tad-disinjatur célébri

Frank Portelli. Il-faċċata kien jeħtiġilha tindif u restawr, b'mod speċjali fil-parti ta' isfel li tinkludi s-sitt kolonni bil-kapitelli, li kien fihom xi īxsarat li gew ikkawżati maż-żmien, u l-parti ta' fuq, fejn il-balavostri ttiekku bil-melh. Ix-xogħol ta' tindif u restawr tal-parti ta' isfel li qed isir mis-Sur Rudolph Cauchi hu previst li jkun lest għall-Festa ta' din is-sena. Il-pjan hu li fix-xhur li ġejjin jitkompli r-restawr u t-tindif u eventwalment l-installazzjoni tad-dawl ser tīgi tiswa s-somma ta' €20,000. Dan il-proġett qed isir grazzi għall-ġenerożitā tas-soċji wara li ġiet imniedja skema aktar kmieni f'April li għadda.

Għalhekk nagħmel appell lis-soċji u partitarji kollha tas-Soċjetà Filarmonika La Stella sabiex fin-nuqqas tal-Festa esterna ta' San Ĝorg din is-sena jgħinu b'mod finanzjarju u joffru minflok id-donazzjoni tagħhom b'rīżq it-tkompija ta' dan il-proġett. Kull min jixtieq jagħti donazzjoni jista' jfittex lil xi membru tal-Kumitat jew jista' jagħmel dan onlajn fuq <https://www.teatruastr.org.mt/donate>.

Għall-Induraturi

**DEHEB TAL-INDURATURA,
SILVER LEAF,
ALUMINIUM LEAF U
L-ARTIKLI KOLLHA
GĦALL-INDURATURA**

E. THEUMA & COMPANY LTD.

Miftuħin mit-Tnejn sal-Ġimgha
mit-8.15a.m. sal- 5.00p.m.
Is-Sibt mid-9.00a.m. sa 12.00p.m.

Theuma House, 302, St. Paul Street, Valletta VLT 1213
Tel: 21234075 / 21236605 Fax: 21244201
Email: info@etheuma.com www.etheuma.com